

Nieuws uit de Oudheidkamer

Nummer 20

Januari 2019

Adres : Boekenberg
Markt 40
3201CZ Spijkenisse

Openingstijden : dinsdag 11.00 - 16.00 uur
zaterdag 11.00 - 16.00 uur

Bankrekening : RegioBank NL81 RBRB 0920 0319 35
t.n.v. Vrienden van Spijkenisse
o.v.v. Oudheidkamer

Email : oudheidkamer-spijkenisse@kpnmail.nl

Nieuws uit de Oudheidkamer

Gedenkbord werkbezoek Mr. J. Klaasesz

In de nieuwsbrief van de oudheidkamer nummer 17 van april 2018 stond een stukje over de weekmarkt van Spijkenisse die op 26 maart 1968 geopend werd door de toenmalige Commissaris der Koningin in Zuid-Holland, Mr. J. Klaasesz. Hij bracht op die dag een werkbezoek aan Spijkenisse. Bij die gelegenheid heeft burgemeester P.J. Blik hem namens het gemeentebestuur een Delftsblauw wandbord aangeboden. Zijn schoondochter, mevrouw J. Klaasesz-Deleij, heeft recent gemeend dat dit erfstuk weer terug zou moeten keren naar Spijkenisse. In eerste instantie heeft zij het aangeboden aan de Vereniging Historisch Spijkenisse. Aangezien deze vereniging geen expositieruimte heeft, is het aanbod aan ons overgedragen. Dat heeft geresulteerd in de schenking ervan aan de oudheidkamer. Het bord heeft een plaats gekregen in een van de vitrinekasten en wel de eerste die men bij binnenlopen van de oudheidkamer aantreft aan de rechterkant.

Foto 1. Het Delftsblauwe bord aangeboden door het gemeentebestuur van Spijkenisse op 26 maart 1968 aan de Commissaris der Koningin in Zuid-Holland, mr. J. Klaasesz .

Bord tyfusepidemie 1945

Vrij kort na de schenking van het gedenkbord van Mr. J. Klaasesz kreeg de oudheidkamer een exemplaar van het bord dat in juli 1945 door de bevolking van Spijkenisse werd aangeboden als dank voor de hulp bij de bestrijding van de tyfusepidemie die Spijkenisse had getroffen. Dit is een geschenk van de Arie Mast, zoon van Jan Mast en Ma van Bodegom, die kort na de tweede wereldoorlog met zijn ouders naar Canada is geëmigreerd. Een familielid dat hem bezocht heeft het bord meegekregen en namens Arie aan de Oudheidkamer geschonken. Bij het bord hoort een kaart. Ook die heeft de oudheidkamer sinds kort in bezit. Op de kaart wordt genoemd aan welke mensen zo'n bord werd gegeven: "Ter herinnering aan de Amerikaansche, Britsche, Canadeesche, Hollandsche en Zwitsersche samenwerking, waardoor de tyfus-epidemie te Spijkenisse bedwongen werd." In het boek "Oorlogsverhalen uit Spijkenisse", een uitgave van de gemeente Spijkenisse ter gelegenheid van 65 jaar Bevrijding in mei 2010, wordt vermeld dat er tijdens deze epidemie 199 mensen ziek werden waarvan er 16 overleden.

Foto 2,3 en 4. Kaart en gedenkbord als dankbetuiging voor hulp tijdens tyfusepidemie in 1945

Het bord met de bijbehorende kaart hebben een plaats gekregen in dezelfde vitrinekast als het gedenkbord van mr. J. Klaasesz.

Firmaplaatje FNS

Van Johan van den Berg kreeg de oudheidkamer een firmaplaatje van FNS Assenfabriek Spijkenisse Holland (foto 5). FNS is de afkorting van Firma Neuteboom Spijkenisse, een dochterbedrijf van Spijkstaal. Het laatste bedrijf is in 1938 opgericht door Gerrit Neuteboom, een van de drie zonen van smid Daan Neuteboom. Beide bedrijven hielden kantoor in hetzelfde pand aan de Zijlstraat (foto 7).

Zoals de naam al zegt fabriceerde FNS assen. Vaste afnemer van die assen was moederbedrijf Spijkstaal die voor de productie van stalen landbouwwagens uiteraard assen nodig had. Maar FNS leverde ook aan andere bedrijven, getuige de kleurrijke FNS folders (foto's 8-10) van de verschillende soorten assen die geleverd konden worden.

Foto 5. Firmaplaatje van FNS Assenfabriek Spijkenisse Holland

Foto 6. Bladzijde 3 uit brochure ter gelegenheid van het 25 jarig bestaan van Spijkstaal in 1963

Foto 6 toont een bladzijde uit de jubileumbrochure van Spijkstaal van 1963, waarin toegelicht wordt waarom "Spijkstaal" overging tot vervaardiging van assen in eigen huis.

De assen werden gemaakt van vierkante, massief stalen staven. Voor de montage van de lagers werden de staven van tapse einden voorzien in de draaierij van Spijkstaal. Ook de montage van naven en remmen werd door Spijkstaal verzorgd. Op de vierkante assen werd een firmaplaatje van FNS als getoond in foto 5 geschroefd.

Het leveringsprogramma van FNS werd al snel uitgebreid met wielen en men sprak dan ook van een "assen- en wielenfabriek".

Foto 7. Kantoor Spijkstaal en FNS in de vijftiger jaren (foto Collectie C. Neuteboom)

Foto 8, 9 en 10. Folders van assen en wielen uit het leveringsprogramma van FNS).

Op de brochure van foto 6 is een schets te zien van Spijkstaal uit de vijftiger jaren. Het kantoor van foto 7 is erop te zien.

Indrukken uit Spijkenisse (3)

In de vorige twee nieuwsbrieven lieten we een aantal bladzijden zien uit een uniek schriftje met als titel "Indrukken uit Spijkenisse". Hier volgen nog enkele bladen. De volgende bladzijden gaan over de firma C. (Cor) van Genderen en de firma G. (Gijs) van Genderen, de vader van Cor.

Foto 11. "Reclame" voor C. van Genderen uit het boekje "Indrukken uit Spijkenisse".

Het huidige pand op Voorstraat 20-22 is door Cor van Genderen gebouwd op de plaats van de oorspronkelijke winkel op nummer 20 en het pand van kleermaker Peet (Petrus) Oorebeek.

Foto 12. Huidige pand Voorstraat 20-22.

In dit pand is nog steeds de winkel van Van Genderen gevestigd.

Vrijwel recht tegenover de winkel van Cor van Genderen was het bedrijf van G. van Genderen & Zn gevestigd, eigendom van Gijs en zijn zonen, resp. vader en broers van Cor. Zij onderhielden niet alleen een bodedienst op Rotterdam, maar verzorgden ook verhuizingen en

transporten.

De garage voor de vrachtauto's bevond zich aan de Vredeshofstraat op de plaats waar nu Autobedrijf Herrewijnen staat.

Foto 13. "Reclame" voor "G. van Genderen & Zn. uit het boekje "Indrukken uit Spijkenisse".

De firma G. van Genderen en zonen groeide uit tot Van Genderen's Transport Onderneming, "Getron".

Foto 14 (hier onder) is een afbeelding van een van de eerste verhuishagens van G. van Genderen en Zonen uit ca 1935, geparkeerd op het Vredeshofplein, gezien vanaf de Vredeshofstraat.

Foto 15 (rechts) laat een verhuishagen uit de vijftiger jaren van "van Genderen's Transport Onderneming" zien. Op de truck staat "Getron". De wagen staat op de Breekade.

Film in de Boekenberg

Zaterdag 16 februari en zaterdag 20 april vertoont de oudheidkamer weer een aantal oude films. De door Adr. Kweekel, Arie van Hamburg en dokter Jurriens gemaakte 8mm films zijn nu gedigitaliseerd en een deel van de collectie wordt nu vertoond. Te zien zijn beelden gemaakt in 1945 van de huldiging van de hulpverleners tijdens de tyfusepidemie op de Oostkade voor Café Sport. Aansluitend een beeld van de versiering van de Voorstraat met de bewoners van toen, ter gelegenheid van het Oranjefeest in 1946 en van de kerkklokken die na de oorlog weer terugkwamen. Het zijn echter allemaal korte filmpjes van enkele minuten, maar met stilstaande beelden zal een toelichting gegeven worden over het betreffende onderwerp.

Verder o.a. een film van de Christelijke School aan de Zijlstraat, een visconcourse voor de leerlingen van de Lagere School in de Tankval, en beelden van de winters in de jaren 40 en 50 van de vorige eeuw.

Aanmelden bij de balie in de bibliotheek óf op dinsdag en zaterdag bij de oudheidkamer óf via de website van de Boekenberg: www.boekenberg.nl

Datum : 16 februari en 20 april
Locatie : Auditorium 3^e etage Boekenberg
Aanvang : 13.30 uur

Wilt u naast het lidmaatschap van de Vereniging Vrienden van Spijkenisse ook de oudheidkamer steunen?

Uw donatie van € 12,-- is van harte welkom op onderstaande rekening:

NL81 RBRB 0920 0319 35
t.n.v. Vereniging Vrienden van Spijkenisse
o.v.v. oudheidkamer